

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE  
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4  
Implementation of Internal Quality Assurance Using the BD4 QA  
Online System in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School

ธัญมัย แฉล้มเขตต์<sup>1</sup> และ อรรถพล อารยเชมกุล<sup>2</sup>  
Tanyamai Chalangkate<sup>1</sup> and Attaphol Arayakemmakul<sup>2</sup>  
คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์  
Faculty of Arts and Sciences Southeast Asia University, Thailand  
Corresponding Author, Email: triamtan@gmail.com<sup>1</sup>

Received: 2025-10-21; Revised: 2025-10-30; Accepted: 2025-10-31

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 2) เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 และ 3) เพื่อทราบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ( $\mu$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

### ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพ และพบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1-3 อยู่ในระดับยอดเยี่ยม
- 2) ปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE พบว่า โรงเรียนมีโครงการและกิจกรรมมากแต่มีเวลาค่อนข้างจำกัด บุคลากรที่เป็นคณะทำงานมีงานสอนประจำมาก BD4 QA ONLINE เป็นระบบใหม่ครูจึงยังมีปัญหาในการใช้งาน ครูยังใช้งานระบบออนไลน์ไม่คล่อง ควรให้ความรู้การใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบันแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 พบว่า อยู่ในระดับมาก

**คำสำคัญ :** การประกันคุณภาพภายใน, ระบบ BD4 QA ONLINE

## Abstract

The purpose of this research were to : 1) study the Implementation of Internal Quality Assurance Using the BD4 QA Online System in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School.2) perceive problems and suggestions of the Implementation of Internal Quality Assurance Using the BD4 QA Online System in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School and 3) evaluate the satisfaction of teachers toward the Implementation of Internal Quality Assurance Using the BD4 QA Online System in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School. The sample were 82 teachers and school administrators, of academic year 2022.The research equipment included a questionnaire for the Implementation of Internal Quality Assurance Using the BD4 QA Online System in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School, a satisfaction questionnaire for teachers and school administrators. The statistics for data analysis were percentage (%), mean ( $\mu$ ), and standard deviation ( ). The results of this study show that : 1) The implementation of internal quality assurance using the BD4 QA Online system in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School was at a high level. When considering each aspect, it was found that all aspects were at a high level. The aspect with the highest mean is the preparatory steps before quality assurance and found that self-assessment results according to basic education core curriculum, standards 1-3, at an excellent level. 2) Problems and suggestions for the implementation of internal quality assurance using the BD4 QA Online system found that the school has a lot of projects and activities but the time is limited. Personnel who are in the working group has a lot of full-time teaching classes. BD4 QA Online is a new system, so teachers still have problems in using it handily. Teachers should be educated more on the use of current technology on a regular basis. 3) School administrators and teachers were satisfied with the Implementation of Internal Quality Assurance Using the BD4 QA Online System in Bodindecha (Sing Singhaseni) 4 School at a high level.

**Keywords:** Internal Quality Assurance, BD4 QA Online System

## บทนำ

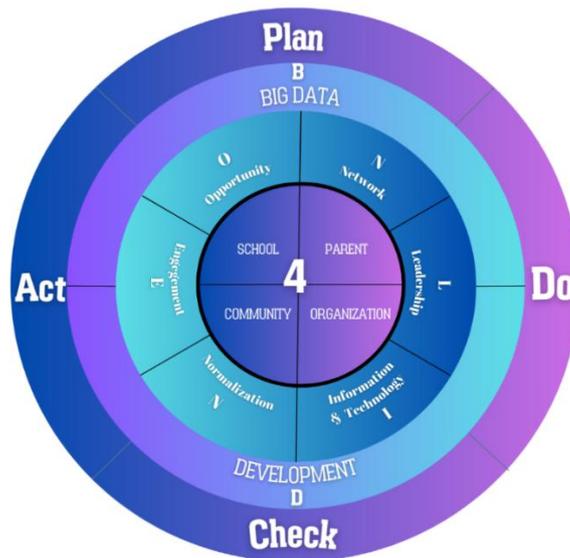
การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการให้ข้อมูลกับประชาชนว่าสถานศึกษาได้ผลิตผลงานที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เห็นได้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐานกระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านคุณภาพผู้เรียน โดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ [1]

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 [2] ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในหมวดที่ 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47-51 ให้มีระบบการประกัน



คุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรับรองคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการและแนวทางจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้อย่างน้อย รวมทั้งผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูลเพิ่มเติม และในกรณีที่ผลการประเมินของสถานศึกษาใดไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาให้ข้อเสนอแนะและการปรับปรุงแก้ไข ต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 มีการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในมาอย่างต่อเนื่อง จากการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ปัญหาที่พบอยู่บ่อยครั้ง คือ ความล่าช้า ในการให้ข้อมูล และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลในขณะนั้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา และการรายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัด [3] จากเหตุดังกล่าวโรงเรียนจึงได้มอบหมายให้งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนคิดหาวิธีในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้ โรงเรียนจึงได้นำระบบ BD4 QA ONLINE มาใช้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในปีการศึกษา 2565 ระบบนี้เป็นการรับส่งข้อมูลด้วยระบบออนไลน์ ซึ่งในระบบนี้จะหมายรวมถึงการประชุมผู้เกี่ยวข้อง การสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ระบบการจัดการนี้ มีการป้องกันและรักษาความปลอดภัยของข้อมูลโดยผู้ใช้ต้องเป็นผู้เกี่ยวข้องเท่านั้น การกรอกหรือแก้ไขปรับปรุงข้อมูลครูหัวหน้า ประเด็นพิจารณากรอกข้อมูลค่าเป้าหมาย แบบ Online ผ่านโปรแกรม Google docs โดยต้องใช้ e-mail ของโรงเรียนเท่านั้นในการดำเนินการเพื่อความปลอดภัยของข้อมูล ดังภาพประกอบที่ 1



### BD 4 QA ONLINE MODEL

#### B.D.4

B.D.  
B = Big Data (ข้อมูลสารสนเทศ)  
D = Development (ประยุกต์แลกเปลี่ยนพัฒนา)

4  
School = สถานศึกษา  
Parent = ผู้ปกครอง  
Community = ชุมชน  
Organization = องค์กรต่างๆ

#### ONLINE

O = Opportunity (โอกาส)  
N = Network (เครือข่าย)  
L = Leadership (ภาวะผู้นำ / ความเป็นผู้นำ)  
I = Information Technology (เทคโนโลยีสารสนเทศ)  
N = Normalization (การทำให้เป็นมาตรฐาน)  
E = Engagement (การมีส่วนร่วม)

#### การทำงานแบบมีส่วนร่วม / ระบบคุณภาพ (PDCA)

P = รับผิดชอบ / รับผิดชอบ  
D = ระบุ / ระบุเป้าหมาย  
C = ระบุประเมิน / ระบุดำเนินการ  
A = ระบุขึ้น / ระบุปรับปรุง

ภาพที่ 1 ระบบ BD4 QA ONLINE

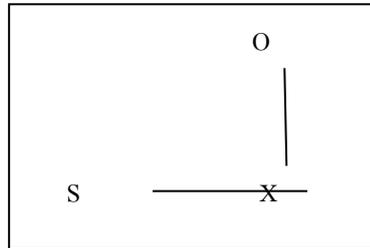
### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียน บดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4
2. เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4
3. เพื่อทราบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4

### วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย แบบแผนการวิจัย ประชากร ตัวแปร ที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ มีรายละเอียดดังนี้

**แบบแผนการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแบบแผนการวิจัยในลักษณะของประชากรกลุ่มเดียว ศึกษาสถานการณ์ตามจริงไม่มีการทดลอง (the one hot, non-experimental case study) โดยมีแบบแผนการวิจัยเขียนเป็นผัง (diagram) ได้ดังนี้



S หมายถึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

X หมายถึง ตัวแปรที่ต้องการวัด

O หมายถึง ผลที่ได้จากการวัดค่าตัวแปร

**ประชากร** ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 จำนวน 82 คน ปีการศึกษา 2565

**ตัวแปรที่ศึกษา** ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรเกี่ยวกับสภาพของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และอายุราชการ

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE จำนวน 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

2.1 การเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพ หมายถึง การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการสร้างความตระหนัก การพัฒนาความรู้เรื่องระบบ BD4 QA ONLINE ทักษะ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

2.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE หมายถึง การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้เกี่ยวข้องด้วยระบบออนไลน์และหมายรวมถึง การวางแผนการปฏิบัติงาน การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลางบประมาณ ผู้รับผิดชอบ การส่งเสริมสนับสนุน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก กำกับติดตามและนิเทศ การวางแผนการประเมิน การจัดหาจัดทำเครื่องมือประเมิน ตลอดจนการตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพการประเมิน การปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อวางแผนในระยะต่อไป และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

2.3 การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี หมายถึง การรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน การวิเคราะห์ตามมาตรฐานและการเขียนรายงาน และตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4



### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการสร้างเครื่องมือวิจัย

1. แบบสอบถามการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ใช้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ใช้ศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

3. คู่มือการใช้ระบบ BD4 QA ONLINE ของงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ที่จัดทำขึ้นมา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการจามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ปัญหาอุปสรรค และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาจากเอกสาร ตำรา รายงานการวิจัย

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาที่สื่อความหมาย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (Index of Objective Congruence) [4] ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะ เฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (IOC) เท่ากับ 0.8 – 1.0

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูโรงเรียนเศรษฐบุทรบำรุง ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ชุด

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -coefficient) [4] ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

### การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัสของข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลดังกล่าวคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Science)

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ย ( $\mu$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ( $\sigma$ )

3. การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 จากแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

## ผลการวิจัย

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน อยู่ในระดับมาก และขั้นตอนที่ 3 การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง หรือรายงานประจำปี อยู่ในระดับมาก และยังพบว่าผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งทั้งสามมาตรฐานมีผลการประเมินอยู่ในระดับยอดเยี่ยม

ปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE พบว่า โรงเรียนมีโครงการและกิจกรรมมากแต่มีเวลาค่อนข้างจำกัด บุคลากรที่เป็นคณะทำงานมีงานสอนประจำมาก BD4 QA ONLINE เป็นระบบใหม่ครูจึงยังมีปัญหาในการใช้งานครูยังใช้งานระบบออนไลน์ไม่คล่อง ให้ความรู้การใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบันแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ

ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 อยู่ในระดับมาก

## สรุปและอภิปรายผล

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1-3 อยู่ในระดับยอดเยี่ยม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีการดำเนินการเป็นระบบมีขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจน โดยโรงเรียนดำเนินงาน 3 ขั้นตอนสำคัญ ตามแนวคิดเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี [5] ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน
2. การตรวจสอบคุณภาพ เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
3. การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลาง ซึ่งถึงแม้จะเป็นบุคคลภายนอกแต่ยังถือว่าเป็นการประเมินภายใน เพราะการดำเนินการโดยหน่วยงานที่อยู่ในสายการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งจะดำเนินการตรวจเยี่ยม และประเมินสถานศึกษาเป็นระยะตามที่กำหนดโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพ อันเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรมหาชน
4. ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานและขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ขั้นตอนของ พิสนุ พองศรี [6] คือ ขั้นที่ 1 การควบคุมคุณภาพ ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาหน่วยงานทางการศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน โดยอาจใช้ระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management) ระบบคุณภาพ ISO (International Organization for Standardization) ระบบรางวัลต่าง ๆ เช่น รางวัล Malcolm Baldrige National Quality Award : MBNQA เป็นต้น ขั้นตอนนี้ถ้าพิจารณาตามหลักการการบริหารแล้ว คือ ขั้นตอนการวางแผนรวมกับขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

นั่นเอง ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งเป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินงานในขั้นที่ 1 เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ขั้นตอนนี้ถ้าพิจารณาตามหลักการบริหารแล้ว คือ ส่วนหนึ่งของขั้นตอนการประเมินหรือการติดตาม และการวัดนั่นเอง และขั้นที่ 3 การประเมินคุณภาพ ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาหรือต้นสังกัด และประเมินคุณภาพภายนอกของหน่วยงานกลาง หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานกลาง ในขั้นตอนนี้ตามหลักการบริหารแล้ว คือ ขั้นตอนการประเมินผลนั่นเอง

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE พบว่า โรงเรียนมีโครงการและกิจกรรมมากแต่มีเวลาค่อนข้างจำกัด บุคลากรที่เป็นคณะทำงานมีงานสอนประจำมาก BD4 QA ONLINE เป็นระบบใหม่ครูจึงยังมีปัญหาในการใช้งาน ครูยังใช้งานระบบออนไลน์ไม่คล่อง ให้ความรู้การใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบันแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เนื่องจากระบบ BD4 QA ONLINE เป็นระบบใหม่ซึ่งอาจหมายถึงความเสถียรจากการทำงานของระบบยังไม่คงที่ที่ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การใช้งานระบบออนไลน์ได้นั้น ผู้ใช้จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในระดับหนึ่งออนไลน์ หมายถึง การเชื่อมต่ออุปกรณ์หรือคอมพิวเตอร์หรือเครื่องปลายทาง (terminal) เข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น ผ่านสายเคเบิลหรือวิธีการใด ๆ ก็ตามเพื่อให้มีการเชื่อมกัน เป็นต้นว่า เครื่องถอนเงินด่วน (ATM) จะต้องเชื่อมตรงกับคอมพิวเตอร์เมนเฟรมที่ธนาคารสำนักงานใหญ่ จึงสามารถประมวลผลได้ว่าบัญชีของเรามีเงินเท่าใดถอนแล้วเหลือเงินเท่าใด [7]

6. ผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกของบุคคลรู้สึกชอบและประทับใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ดี ฉะนั้น การที่บุคคลมีความรู้สึกพอใจต่อสิ่งใดย่อมส่งผลบุคคลนั้นมีพฤติกรรมที่แสดงออกในด้านบวก ซึ่งอาจมีความเชื่อมั่นและสนองตอบในทางที่ดี [8] ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกโดยรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้ผลตอบแทนเป็นความพึงพอใจ ที่ทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญกำลังใจทำให้งานประสบผลสำเร็จ [9]

## ข้อเสนอแนะของการวิจัย

### ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) จากผลการวิจัยการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ในข้อมีการจัดเก็บ รักษาข้อมูล องค์กรความรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหัวข้ออื่น ในกรณีดังกล่าวผู้บริหารควรเพิ่มความสนใจในการจัดทำระบบฐานข้อมูลของโรงเรียนโดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ส่งเสริมและสนับสนุน ทั้งด้านบุคลากร องค์กรความรู้ และงบประมาณ

2) จากผลการวิจัยปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE พบว่า โรงเรียนมีโครงการและกิจกรรมมากแต่มีเวลาค่อนข้างจำกัด บุคลากรที่เป็นคณะทำงานมีงานสอนประจำมาก BD4 QA ONLINE เป็นระบบใหม่ครูจึงยังมีปัญหา ในการใช้งาน ครูยังใช้งานระบบออนไลน์ไม่คล่อง ให้ความรู้การใช้งานเทคโนโลยีในปัจจุบันแก่ครู อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนดำเนินการโดยจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน เพิ่มการให้ความรู้ในการใช้ระบบ BD4 QA ONLINE อย่างต่อเนื่องทั้งทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จัดให้ครูได้ฝึกอบรมในด้าน ICT

3) จากผลการวิจัยผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 ในข้อมีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรโรงเรียนในการใช้ระบบประกันคุณภาพภายใน BD4 QA ONLINE อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหัวข้ออื่น

โรงเรียนจักรพัฒนาครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถภายใต้การใช้ระบบ BD4 QA ONLINE โดยอาจจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการเฉพาะกิจอย่างต่อเนื่อง

### ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยใช้ระบบ BD4 QA ONLINE กับโรงเรียนระดับมัธยมในพื้นที่จังหวัด เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างในบริบทหรือสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

2) ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ในลักษณะการวิจัยปฏิบัติการหรือการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ชุมชน

### เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). *แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ็น.เอ.รัตนะเทรตดิ้ง.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 พร้อมกฎกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4. (2564). *รายงานประจำปีของสถานศึกษา (Self – Assessment Report) ปีการศึกษา 2564*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4

สุวิมล ตรีภานันท์. (2557). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

พิสนุ พองศรี. (2556). *การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 7.กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์.

อภิรดี วงษ์ทรัพย์. (2557). *การพัฒนาระบบรายงานผลการศึกษาออนไลน์โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จักรภาพ เนวมาศย์. (2560). *รายงานการประเมินโครงการนิเทศภายในวิทยาลัยเทคนิคตาก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา*. วิทยาลัยเทคนิคตาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

กันญาพร สังข์ทอง. (2554). *ผลการสอนแบบแบ่งกลุ่มตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาแบบพลวัตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยทักษิณ.